

НЕСТИНАРИ.

Нестинарството е единъ религиозенъ обичай останалъ отъ тракийцитѣ, който се извършва съ смѣсица отъ християнски обредности. У насъ то не е разпространено и става само въ нѣколко села отъ Малко-Търновско, около селата Кости и Брадилово. Има особено съсловие, което се занимава съ нестинарство, поддържайки единъ видъ манастири, наричани *конаци*, обречени на св. Костадинъ и Елена. Нестинари биватъ безразлично мъже или жени, но повечето сж жени, и нестинарскитѣ длѣжности въ конацитѣ се изпълняватъ отъ стари бабички, които сж нѣщо като жреци въ съсловието. На почетно мѣсто въ конацитѣ сж окачени образитѣ на св. Костадинъ и Елена, тѣлата на които сж оковани въ сребро. Една особеностъ на тия образи е, че тѣ сж съ опашки; предъ тѣхъ гори кандило и стои свѣщникъ за палене на свѣщи. Отъ страна на иконитѣ сж прикачени старовременски тѣпани. Тамъ дето нѣма особени конаци, иконата на св. Костадинъ и Елена и тѣпанитѣ отъ страни се окачватъ въ женския предѣлъ на черквата. Въ известни дни въ конака се събиратъ почитатели на нестинарството, преимуществено жени, за да слушатъ поученията на нестинаритѣ, всичкитѣ протовѣди на които се въртятъ около внушаването почитание къмъ св. Костадинъ и Елена.

Праздникътъ на нестинаритѣ е деньтъ на св. Костадинъ и Елена (21 май с. с.); и той се празнува отъ всѣко село поотдѣлно; по нѣкога обаче се празнува и заедно съ други села. Приготовленията къмъ празнеството се започватъ още отъ 1 май, когато нестинаритѣ отъ селата се събиратъ на поклонение у главния нестинарь (за такъвъ се избира безразлично мъжъ или жена, оня който най-много изтрайва въ играянето надъ огъня), за да получатъ отъ него нужнитѣ наставления. На 21 май свещенниците отлужватъ още въ тъмно литургия, а като се разсъмне, цѣлото село се събира около конака или черквата, кой на конь, кой на кола, а кой и пеша, дето се изнася иконата на св. Костадинъ и Елена и тѣпанитѣ. Още оттамъ се започва свирнята съ гайди и думкането съ тѣпани. Всички събрани потеглятъ за мѣстосборището, обикновено близо при нѣкой изворъ.